

Kvalitetsredovisning läsåret 2018/2019

Per Olsskolans fritidshem

Inledning

Vi har under läsåret 2018/2019 haft två fritidshem på Per Olsskolan, Hyttan och Gruvan. Hyttan har haft samma lokaler som det två förskoleklasserna, och det är också förskoleklass eleverna som haft sin tillhörighet där. Gruvans fritidshem har haft sina lokaler under idrottshallen och där har eleverna från årskurs 1 och uppåt haft sitt fritidshem. Under läsåret har fritidshemmet Gruvan också haft tillgång till en del av de tillfälliga modulerna som funnits på skolan på grund av ombyggnationerna som pågått av matsalen och sen tidigare andra skollokaler. Det har möjliggjort en uppdelning av barn och vuxna vilket inneburit mindre gruppkonstellationer. Under sommaren avdelades Hyttans lokaler för att kunna inrymma skolans särskilda undervisningsgrupp, Studion, som var i behov av nya lokaler.

Fritidshemmens uppdrag och ansvar för elevers lärande

”Undervisningen i fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid. Detta ska ske genom att undervisningen tar sin utgångspunkt i elevernas behov, intressen och erfarenheter, men också att eleverna kontinuerligt utmanas ytterligare genom att de inspireras till nya upptäckter. I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som integrerar omsorg och lärande (Lgr 11 rev 2018).

Organisation

Per Olsskolan leds av en heltidsanställd rektor som har huvudansvar för all verksamhet gällande grundskolan F-6 och fritidshemsverksamheten. Skolan har också en heltidsanställd biträdande rektor som i huvudsak arbetar riktat till förskoleklasserna och fritidshemmen och delar ansvaret med rektor för de verksamheterna. På skolan finns även en skoladministratör som delar sin tjänst mellan Per Olsskolan och Olsboskolan.

Andra yrkesgrupper som arbetar på skolan är barnskötare, förskollärare, fritidspedagoger, grundskollärare, SVA-lärare, studiehandledare/språkstöd, elevassistenter, lärarassistenter, fasta vikarier, obehöriga lärare och extra tjänster. Elevhälsans professioner beskrivs i Kvalitetsredovisningen för Per Olsskolan F-6 2018/2019.

De två fritidshemmen samarbetar under viss tid av dagen. Alla elever samlas som kommer före frukost samlas på fritidshemmet Gruvan där personal från de båda fritidshemmen finns. Likaså efter klockan 16.30 så elever och personal från Hyttan går till Gruvan fram till klockan 18.30 då verksamheten stänger.

Verksamheten i siffror; elevantal, demografi, bemanning

Fritidshemmens namn	Elevantal /grupp	Bemanning /grupp	Antal barn/personal	Behörighet personal	Antal flickor	Antal pojkar
Hyttan	43	2,1	20,4	förskollärare	21	22
Gruvan	81	4,2	19,3	fritidspedagoger förskollärare barnskötare	39	42

Delaktighet och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen (Lgr 11 rev 2018).

Utifrån intentionerna i Läroplanen har kontinuerliga fritidsråd hållits. Där har eleverna möjlighet att påverka innehållet i verksamheten. Utifrån de aktiviteter som personalen planerat finns också en valmöjlighet i vad man som elev vill delta i. Material köps in utifrån elevernas önskemål till stor del. Vid de tillfällen gruppen delas ges också möjlighet till samtal i större utsträckning. Här tas elevernas önskemål och tankar tillvara och förs fram till övriga för att bli en del av den planerade verksamheten.

Föräldrasamverkan

I verksamheten sker en kontinuerlig kommunikation med föräldrar vid lämning och hämtning. Även via telefon och sms sker avstämningar vid behov. Personal från fritidshemmen deltar också i vissa samtal med föräldrar tillsammans med klasslärare och eventuellt andra berörda runt eleven. Detta för att få och se en helhetsbild av elevens hela dag i skolan. Fritidshemmet Gruvan har ett Instagramkonto där bilder läggs ut kontinuerligt vilket möjliggör ytterligare inblick för föräldrar. Vi bjuder även in våra föräldrar till drop-in fika där det ges en möjlighet att få se verksamheten tillsammans med sina barn. Under slutet av vårterminen anordnas trivselkvällar där elever och föräldrar kan delta tillsammans med personalen.

Skolsamverkan

På Per Olsskolan startade vi upp höstterminen med att ha skolsamverkan i årskurserna 1-3, måndagar – torsdagar klockan 9-13. Under läsåret gång uppstod behov i vissa klasser som måste lösas med befintliga resurser. Vi valde därför att omorganisera samverkanspersoner från fritidshemmet Gruvan till andra arbetsuppgifter. Det möjliggjordes utifrån att det i kommunen finns riktlinjer för att det är i årskurserna 1-2 som ska ha samverkan med fritidshemmet. Samverkanspersonalen från fritidshemmet samplanerar med klasslärare en gång i veckan för att få till en verksamhet som följer det som sker i klassrummet.

Elevhälsa

Skolans elevhälsa beskrivs i Kvalitetsrapport för Per Olsskolan F-6 2018/2019

Centralt innehåll utifrån Läroplanen

Fritidshemmen har sedan några år tillbaka ett eget kapitel i Läroplanen, kapitel 4. Där framgår att man ska arbeta utifrån de fyra centrala delar som fram går nedan. Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla förmågor på olika sätt men inga uppsatta kunskapskrav finns. Ett arbete med att utveckla den pedagogiska processen i form av tydlig koppling till Läroplanen har påbörjats. Där ska alla delar från mål-metod-resultat-reflektion- analys framgå. Det är ett nytt sätt att lägga upp sin planering som bara är i sin linda än så länge. Att tydliggöra styrdokument i sin planering kan vara statushöjande. Under läsåret har en bokcirkel utifrån Samuelsson – Lärandets ordning och reda, genomförts. Diskussioner har först på APT-tid och kopplingen till styrdokument och den viktiga funktionen som ledare har förstärkts.

1. Språk och kommunikation

I fritidshemmens verksamhet ges stora möjligheter att utveckla språk och kommunikation. I lek och samspel utvecklas de sociala förmågorna vilka till stor del grundar sig i språkliga förmågor. De olika åldrarna på eleverna som finns i ett av fritidshemmen kan också ge språkliga förebilder. För elever med annat modersmål ges stora möjligheter att använda det språkliga förmågorna på modersmål och svenska tillsammans med andra elever och vuxna. Det är också inom det här området man upplever den största utvecklingen hos eleverna enligt utvärderingarna.

2. Skapande och estetiska uttrycksformer

Hos personal finns ett stort intresse och kunskap om skapande i olika former. På skolan finns en nybyggd bildsal som fritidshemmen har möjlighet att använda efter skoldagens slut. Skapande aktiviteter finns också i olika former i de ordinarie lokalerna. Många elever fångas och visar upp kreativa förmågor i gemensamma skapelser bland annat.

3. Natur, teknik och samhälle

Per Olsskolan har naturen när inpå med skog, sjö och annan natur. Det möjliggör på ett naturligt sätt att eleverna vistas i skogen i organiserade aktiviteter eller spontant under fritidstiden. Även under samverkanstiden är naturen en del av undervisningen. Utflykt till Eskiln är ett årligt återkommande inslag. Teknik innebär en mängd olika aktiviteter. Personalen har uttryckt det som ett utvecklingsområde framöver. Eleverna har tillsammans byggt en stad med olika funktioner som behövs i ett samhälle. Vid utflykter och promenader utanför skolans område kommer samtal om samhälle in som ett naturligt inslag.

4. Lekar, fysiska aktiviteter och friluftsliv

Det här är ett område som genomsyrar stor del av fritidsverksamheten vid båda fritidshemmen. Något som börjar återkomma är organiserade lekar som introduceras av personalen och som sen kan lekas på sen hand av eleverna. Att leka tillsammans med andra i lekar där det finns förutbestämda regler utvecklar samspelets förmågan med mera. Som beskrivs under punkt 3 finns stora möjligheter i omgivningen till friluftsliv och fysisk aktivitet. I skolan närhet finns en backe där det utövas backhoppning. En god kontakt med den ansvarige finns så möjlighet att prova på backhoppning förekommer. Lilla Sportspegeln var på besök i vintras och gjorde ett reportage där elever från skolan fanns med.

Förbättringsområden och åtgärder utifrån föregående år 2017/2018

Uppföljning föregående års åtgärder

Förklaring: **grön** = förbättring, **Gult** = oförändrat, **Rött** = försämring

Förbättringsområde från föregående års kvalitetsredovisning	Årets arbete med förbättringsområdet	Måluppfyllelse
Samarbete ”över gränserna” med personal från förskoleklassen.	Att försöka hitta en struktur och ett schema som ger arbetsro för båda personalgrupperna.	
Ökat samarbete inom/mellan elevgrupperna (förskoleklass och fritids). Vi tänker gemensamma elever”.	Tydligare planering av verksamheten, fler gruppaktiviteter, ökad kommunikation mellan personalgrupperna förskoleklass/fritidshem	
Erbjuda mer och fler olika aktiviteter för eleverna under ritidstiden	Eleverna ska erbjudas ett större utbud av aktiviteter under tiden på fritids	

Utvärdering av läsåret 2017/2018

Förbättringsområden kvarstår sedan förra läsåret. Schemaläggningen fungerar när alla är på plats och det har fungerat ibland att hjälpas åt, men inte fullt ut. Tyvärr har en del sjukdom funnits i personalgrupperna, i båda fritidshemmen, vilket inneburit en hel del schemaförändringar för att täcka upp dagarna och kunna bedriva verksamhet man planera i så stor omfattning som möjligt. Många i personalgrupperna har upplevt stress och det har upplevts slitningar mellan arbetslag enligt utvärderingar. Det samarbete som skrivits fram som ett utvecklingsområde har kommit till stånd vid enstaka tillfällen trots att en vilja finns utifrån vad som framkommer. I slutet av januari tillträdde en ny biträdande rektor, den tredje på kort tid. I utvärderingarna beskrivs att det finns en önskan om en mer närvarande biträdande rektor som kommer på besök i verksamheten. Under våren har besöken bestått i deltagande på fredagarnas planeringar i stort sett.

Analys

Trots att alla uttrycker en vilja till samarbete har det inte kommit till stånd i någon större utsträckning. Den vikänsla som då behövs finns endast vid vissa tillfällen. Vid längre sjukskrivningar kommer nya personer som behöver introduceras och det kan leda till den stress flera beskriver som kan vara en anledning till att man haft fullt upp med sin egen verksamhet och arbetsbelastningen ökar på ordinarie personal. Olyckligt med byte av biträdande rektor som bryter kontinuiteten av ledning. Detsamma gällande de besök som efterfrågas, det är ett utvecklingsområde inför hösten. Här kan en parallell dras med det som personalen beskriver om introduktionstid, det är mycket nytt som ska läras in och hinnas med. Inför 2018/2019.

Systematiskt kvalitetsarbete/läsårsmål 2019/2020

Mål	Planerade åtgärder	Effekter	Analys
Elevernas intressen tillvaratas i större omfattning och skapar aktiviteter	Tydlig planering där vad, var, när och med vem framgår. Fler lokaler på skolan nyttjas.		
En ökad samhörighet mellan fritidshemmen uttrycks och ses i verksamhet	Gemensamma aktiviteter för eleverna Samarbete utifrån behov av personal för att utjämna.		
En tidsvinst görs och en bättre överblick ges gällande elevernas scheman	Nystart av Lämnat/hämtat när tekniken fungerar igen		
Den pedagogiska kunskapen ökar och omsätts i verksamhet	Bokcirkel Skolverkets webbutbildning riktad till fritidshemmen.		
Personalen upplever en närvarande ledning.	Kontinuerliga besök i verksamheten av ledningen..		

Sammanfattning

Under senare delen av vårterminen valde flera medarbetare, i de båda fritidshemmen, att gå vidare till andra tjänster till höstens terminsstart. Det innebar klivna känslor för den kvarvarande personalen då de samtidigt som de förstod att man kan vilja gå vidare samtidigt kände oro inför vad som komma skulle. En rekryteringsprocess drogs igång och nu finns arbetslag som består av lång erfarenhet och kunskap och ny kompetens. De grupper av elever som funnits på fritidshemmen beskrivs ha genomgått en positiv utveckling gällande sociala förmågor. Personalen har lagt stort fokus och engagemang på att få till fungerande grupper. Inför höstens nya grupper bollades tankar fram och tillbaka och en arbetsgrupp bestående av en representant från båda fritidshemmen samt biträdande rektor. Efter att ha vägt för- och nackdelar togs beslutet att vi fortsätter som föregående år med Hyttan som fritidshem för förskoleklass eleverna och Gruvan för de äldre eleverna. Om fördelningen av elever blir för ojämn får en översyn av personalen göras. Tankar om hur skolans lokaler kan användas i större utsträckning har lyfts och från och med hösten kommer så att ske. Det blir en vinst för eleverna då det blir färre övergångar och en möjlighet till att finnas i mindre grupper. En tydlig veckoplanering kommer också att innebära en ökad struktur och tydlighet för alla. Vi kan aldrig förutse hur personalsituationen kommer att se ut, men förhoppningsvis kommer en stabilitet och kontinuitet att finnas. De lösningar som ledningen såg som en nödvändighet under våren har inneburit ett stressmoment för personalen på Gruvan främst. Fritidshemmets verksamhet ska vila på vetenskap och beprövad erfarenhet vilket bokcirkel och Skolverkets webbutbildning kommer att bidra till.

Fagersta 2019-09-02

Kerstin Bergström Bylund, Rektor
Mari Hedman, Biträdande rektor.